

1. A kommunikációs folyamat funkciói és tényezői

Feladat:

Azonosítsa a kommunikációs funkciókat a mondatokban!

- a) *A hetedik vágányra gyorsvonat érkezik. A vágány mellett tessék vigyázni! A vonat 14.30-kor indul Szegedre.*
- b) *Hogy tetszik lenni, Gyula bácsi?*
- c) *Mit jelent az a szó, hogy „interferencia”?*
- d) *„Elhull a virág, eliramlik az élet.”*

2. A közlésfolyamat nem nyelvi kifejezőeszközei

Feladat:

Értelmezze a képen látható kommunikációs helyzetet és benne a nonverbális jeleket!

3. A nyelv mint jelrendszer

Feladat:

Sorolja fel, milyen egységei vannak nyelvünknek és határozza meg őket! Keressen a szövegben nyelvi elemeket, és mutasson rá, hogyan épülnek ezek össze egyre nagyobb elemekké!

„Néha már haragszom az időre, de alkalmazkodnom kell hozzá. Olykor pusztán ellenkezésből rá is licitállok. Ha azt kérdezzük, hány éves vagyok, néha öt-hat évvel többet mondok, hogy csúfolódjam az elmúlással.”

(Illyés Gyula)

4. A leíró, az elbeszélő és érvelő szövegtípus

Feladat:

Állapítsa meg, milyen szövegfunkció érvényesül az alábbi szövegben! Döntését indokolja!

A mai tizen- és huszonévesek folyamatosan online állapotban vannak, azaz állandó kapcsolatot tartanak fenn a világhálóval. Okostelefonjaikat gyakran az iskolai órákon és éjszaka sem kapcsolják ki. Ezeket a készülékeket gyakran fülhallgatóval üzemeltetik, az élmény tehát a külvilágot kizárva csak egy emberé. Ez a generáció jellemzően képekkel kommunikál. Mindig mindenről fényképeket készítenek, amit szinte azonnal feltöltenek és megosztanak a világhálón. Számukra a világ az, amit az ismerőseik posztolnak, így bizonyos – a szocializáció szempontjából fontos témákkal nem kell találkozniuk. Az állandó ingergazdagság következtében sokszor a tévé előtt is csetelnek vagy videojátékot játszanak – egy tanórán vagy előadáson alig öt percre lehet folyamatosan lekötni a figyelmüket. Ez az idő tíz évvel ezelőtt még tizenkét perc volt.

5. A szöveg szóban és írásban

Feladat:

Döntse el, hogy szóbeli vagy írott szöveg-e a fenti néhány sor! Döntését igazolja!

-Hello!

- Ki vagy?

- Nem ismered meg a hangom?

- Jaaa... Te vagy?

- Ugye nem felejtetted el?

- Elmegyek. Akkorra, amit mondtál.

- Jó, én is mindjárt ott leszek.

- Viszlát!

nincs akadályozó hatállyal.

Kiss Gábor

építési előadó

6. A hangtörvények

Keresse ki a szövegből azokat a szavakat, amelyekben a mássalhangzók egymásra hatásának törvényszerűségét észleli, majd csoportosítsa őket! Feleletében mutassa be a magánhangzó- és mássalhangzótörvényeket!

„A színpad művészei, akik érzelmeket utánoznak, félelmet és reszketést fejeznek ki, szomorúságot jelenítenek meg, a következő jegyekkel utánozzák a szégyenkezést; lecsüggesztik a fejüket, halkabbra fogják a hangjukat, ... De a pirulást nem tudják kisajtolni magukból.”

(Seneca)